

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2019-1711-0028

Številka: 00717-13/2019/8

Datum: 26. 11. 2019

Vlada Republike Slovenije je na 91. dopisni seji dne 26. 11. 2019 določila besedilo:

– Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku zaradi interesov varnosti države.

Slovenska policija je v letih 2018 in 2019, ob povečanjem sekundarnem učinku migracijskega vala, ki se kaže s povečanjem števila nezakonitih prehajanj državne meje, populistično medijsko propagando ter posledično polarizacijo slovenske družbe, zaznala pogostejše ustanavljanje različnih (ne)uradnih gibanj, iniciativ in združenj, tako imenovanih vard. Veliko ravnanj tako imenovane Štajerske varde oziroma drugih oblik varnostnega samoorganiziranja občanov (vaške straže, Gorenjska varda, ipd.) ima posamezne elemente prekrškov (najpogostejše) po določbah Zakona o varstvu javnega reda in miru, Zakona o orožju, Zakona o javnih zbiranjih in Zakona o društvih. Sporni so predvsem nošenje enotnih imitacij uniform oziroma enotnih oblačil in imitacij orožja, pri čemer to početje javnosti praviloma ne moti; urjenje iz veščin preživetja v naravi; gibanje v bližini državne meje, pri čemer javno razglašajo, da varujejo državno mejo.

Navedena ravnanja posledično po veljavni zakonodaji praviloma ne pomenijo eksplicitne kršitve predpisov oziroma nimajo vseh znakov prekrška. Ko pa opisana ravnanja pri posamezniku povzročijo občutek ponižanosti, ogroženosti, prizadetosti ali strahu, pa ima takšno ravnanje vse znake prekrška, predvsem po Zakonu o varstvu javnega reda in miru. Navedena početja preidejo v kaznivo dejanje šele potem, ko kdo opravi kakšno dejanje, ki ga je upravičena opraviti samo uradna ali vojaška oseba, torej izvede v zakonu navedena pooblastila oziroma izvede uradno poslovanje ali pa uresniči znake kakšnega drugega uradno pregonljivega kaznivega dejanja. Takšno je mnenje več Okrožnih državnih tožilstev, ki se v primeru podanih poročil policije, v opisanih primerih, niso odločila za kazenski pregon.

Posamezna ravnanja takšnih skupin konkretno kažejo na varnostna tveganja za Republiko Slovenijo, saj se lahko pod pretvezo samoorganiziranja varnosti, združujejo s prikritim namenom izvajanja obrambnih in varnostnih nalog Republike Slovenije in varovanja državne meje, ki so v izključni pristojnosti za to pristojnih državnih organov. Onemogočen ali otežen ustrezen odziv državnih organov na opisana ravnanja takšnih skupin bi lahko imel tudi

negativen vpliv na ugled Republike Slovenije v mednarodnem okolju, kar se že kaže z velikim zanimanjem tujih novinarjev in njihovim poročanjem v medijih drugih držav.

Kljub zanikanju, da bi se združevali in delovali z namenom prevzema obrambnih in varnostnih nalog oziroma varovanja državne meje, je iz njihovega povezovanja s tako imenovanimi samoiniciativami pregledniki državne meje (vaške straže) ter z njihovim zadrževanjem in obnašanjem oziroma načinom gibanja na mejnih območjih, njihova ravnanja mogoče razumeti kot izvajanje takšnih nalog. Opisana ravnanja (samo)organiziranih skupin so v nasprotju z ustavno in demokratično ureditvijo Republike Slovenije, ki varuje predvsem spoštovanje človekovega dostojanstva in z njim neločljivo povezane človekove pravice do varnosti.

Navedena ravnanja pa lahko predstavljajo tudi resno grožnjo javni varnosti, saj je lahko policist, pri opravljanju nalog nadzora državne meje, v stiku s tako osebo ali skupino oseb zaveden in bi v cilju zagotavljanja lastne varnosti, varnosti ljudi in premoženja uporabil nesorazmerna prisilna sredstva, z uporabo katerih bi lahko bilo ogroženo življenje teh ljudi.

Osnovna dolžnost in naloga ter poslanstvo policije je zagotavljanje varnosti posameznikom in skupnosti zato je zakonsko področje treba nadgraditi s kaznivostjo določenih ravnanj, da bo policija lahko učinkovito izvajala svoje zakonsko določene dolžnosti oziroma nalogo varovanja državne meje, ter učinkovito ukrepala zoper (samo)organizirane skupine v primeru ugotovljenih kršitev.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- mag. Melita Šinkovec, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, Ministrstvo za notranje zadeve.

mag. Barbara Peternelj
namestnica generalnega sekretarja

Priloga: 1